

- 7.20 spotkanie, wyjazd - przystanek turystyczny, plac Matejki (obok banku, naprzeciw ASP)
7.30-10.30 przejazd z Krakowa do Opatowa przez Włostów (200 km)
10.30-13.40 Opatów
10.30-12.45 Kolegiata pw. św. Marcina, centrum, mury obronne - zwiedzanie z przewodnikiem
12.45-13.40 obiad Restauracja Żmigród, pl. Obrońców Pokoju 25,
danie mięsne - zupa pomidorowa z makaronem, filet z kurczaka, zestaw surówek, kompot
danie jarskie - zupa pomidorowa z makaronem, ryba, zestaw surówek, kompot
13.40-14.00 przejazd z Opatowa do Ćmielowa (15 km)
14.00-16.00 Żywe Muzeum Porcelany w Ćmielowie, ul. Sandomierska 243.
16.00-16.15 spacer po rynku Ćmielowa
16.15-19.30 przejazd z Ćmielowa do Krakowa (200 km)
19.30 zakończenie wycieczki, pl. Matejki

Ziemiaństwa Polskiego.

Włostów. Kościół św. Jana Chrzciciela wg tradycji, wybudował Piotr Dunin Włost, herbu Łabędź. Tu ok. 1160 r. został ochrzczony bł. Wincenty Kadłubek, urodzony w pobliskim Karwowie. Parafia i murowany kościół wzmiankowany jest w spisie odprowadzających świętopietrze w 1326 r. Działania w czasie II wojny światowej spowodowały spalanie kościoła (odbudowa 1947-49) i pobliskiej siedziby rodu Karskich. W pałacu znajdowała się największa dworska biblioteka. Jesienią 2023 **zespół Pałacowo-Parkowy Karskich** przeszedł notarialnie na własność powiatu opatowskiego. Może spełni się wola Juliusza Karskiego i tu powstanie Muzeum

Opatów. Najstarsze dzieje wiążą się z zespołem osadniczym na *wzgórzu książęcego Żmigrodu, który miano Opatowa otrzymał*. Zespół, składający się z grodu i co najmniej dwóch osad, zajmował północny brzeg płynącego głębokim lessowym jarem potoku Łukawa (Opatówka). Gród wzmiankowany w końcu XII w., prawa miejskie uzyskał w 1282. Okres świetności przeżył w 1 poł. XVI w., kiedy był własnością kanclerza Krzysztofa Szydłowieckiego. Do XVIII w. był miejscem sejmików woj. sandomierskiego. W lutym 1864 stoczono pod Opatowem jedną z najcięższych bitew powstania styczniowego. W czasie II wojny światowej miasto był terenem aktywnej działalności ruchu oporu. Do II wojny światowej ok. 70% mieszkańców stanowili Żydzi. Zagłada w Treblince, emigracja... Dziś dawny Sztetl Opatów jest typowym żydowskim miasteczkiem. Jakie było żydowskie życie w polskim miasteczku ?

Targ w Opatowie, Jan Feliks Piwarski, 1854. W tle **Kolegiata św. Marcina z Tours** Kolegiata (Pomnik Historii od 3.02.2023) zalicza się do cenniejszych w kraju zabytków architektury romańskiej. W pn. części transeptu znajduje się renesansowy nagrobek (1533-41) Krzysztofa Szydłowieckiego i jego syna Zygmunta. Częścią nagrobka jest grawerowana płyta tzw. Lament Opatowski. Przedstawia 41 osób, rozpaczających na wiadomość o śmierci kanclerza, wśród nich jest król Zygmunt Stary.

Ćmielów zwany jest "porcelanowym miasteczkiem", za sprawą dwóch zakładów leżących na jego przedmieściach - od strony Ożarowa i Ostrowca Świętokrzyskiego. Historia ćmielowskiej porcelany sięga końca XVIII wieku, kiedy to przedsiębiorczy majster garncarski o nazwisku Wojtos wraz z kolegami zaczęli wyrabiać naczynia nie tylko gliniane, ale i te ze szlachetnego fajansu. Ówczesny dziedzic okolicznych dóbr, hrabia Jacek Małachowski, podjął inicjatywę garncarzy i założył w 1809 **Fabrykę Porcelany w Ćmielowie**. Przez ponad dwa wieki fabryka przeszła wiele przeobrażeń organizacyjnych i do dziś stanowi rzadki przykład ciągłości rozwojowej jednego zakładu. Fabryka Porcelany "AS Ćmielów" w 2005 roku otworzyła pierwsze w Polsce **Żywe Muzeum Porcelany**. Zwiedzając muzeum z przewodnikiem poznamy proces produkcji porcelany, historyczne zbiory starej porcelany, wystawę ikon i obrazów malowanych na porcelanie. W galerii sztuki współczesnej Van Rij obejrzymy prace artystów, m.in. Lubomira Tomaszewskiego, Pawła Orłowskiego, Rafała Olbińskiego. Na dziedzińcu fabryki pospacerujemy **Aleją Małp**. W **kawiarni Leżąca Kotka** możemy wypić ulubioną kawę czy herbatę w filiżance wybranej przez siebie, spośród 60 różnych modeli filiżanek wykonanych m.in. z porcelany różowej lub szmaragdowej. Kawa z szafranem lub kardamonem, najdroższa kawa świata – Kopi luwak, kawa z porcelaną, kawa Jamaica Blue Mountain...

Porcelanowy rynek w Ćmielowie otwarto 23.09.2023. *Od teraz w Ćmielowie można nie tylko pić kawę i herbatę z unikatowych porcelanowych zestawów, ale też zasiąść w filiżankach na Rynku*. Słynne z porcelany miasto chce podkreślić swoje dziedzictwo, dlatego na rynku ustawiono meble miejskie w formie ogromnych siedzisk-filiżanek, a w centralnym punkcie zamontowano fontannę z dużym imbrykiem, z którego leci woda. Instalacja nawiązuje do porcelanowego serwisu (model Empire) zaprojektowanego na zamówienie prezydenta Ignacego Mościckiego. Model Empire od 2012 jest oficjalną zastawą stołową w Belwederze.

